

ACC. N:R M. 14523: 1-10.

Landskap: Småland Upptecknare: Edla Jonasson, Knäred
Härad: Lunnerbo Berättare: " "
Socken: Hinneryd Berättarens yrke: Småbrukarehustru
Uppteckningsår: 1958 Född år 1892 i Hinneryd

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Fordon deras bruk och anskaffning.
s. 1-10.

Lu F 108

Inas i Prägelsta Gardon 108

Hos min farfar, på husegård Skulegård
 minns jag att där fanns en vagn utan
 enbart två, till och med att låna var
 av två, denna vagn var ej i bruk då
 förresten kan man använda vagnen
 så att den lämpar sig just för vad
 man skall använda den till, för
 då höst var enbart det på ångar
 i backslutningarna skälväxande små
 roset och ställen, hade man så kallade
 hästäckor gjorda av tve spolar två
 bottenplaket och ridar med ändstammar
 dessa kallades för kösta hästar, men då
 man skulle köra gäddor hade man
 häck och botten samt rida bräder så
 dit ratta att dessa kunde lyftas upp
 på så rätt gick det två till och

huf 108

fastare att lära av karret. Här på
 bonden det kallas vagnens tre delar.
 Kärret från kärren hade en långås i
 stucken i tjugo fast satt med en järn-
 nagel mod ett minut på en 2 tum i
 genomskärning och en 5 tum lång svart
 ett ovall hål detta i en ändan detta
 hål skall vändas med mot marken där
 i hålet isättes en järnspint. Det var med
 kärren vara färdigarna kallas långås
 i bak kärren är ett rundt eller något
 ovall hål en eller fyra tum genomskär-
 ning här insättes den andra ändan
 av långåsen i denna är en 4 st hål
 baserade därför att man skall kunna
 långa å kasta vagnen efter behag
 så fins även där en järnnagel denna
 är fastfast i en liten bätting å 8 tum

längd länna lättes man i längarens hål
 så man får den passande längden, det
 är ju när som man skall köra stöckar
 och timmer som man måste kunna
 långa avståndet smidligt köra.
 Här var innan gummitjulevagnarna kom
 i bruk (dett har de gjort på de sista 30
 åren) så nu mera ser man ej någon av
 de gamla järn skodda, så var deras
 manna till skillnad på vad man
 kalla de länbulta vagnen i vagnar vilka
 tillvärka des i Ekelundsta dessa hade
 mycket bättre bak hjul än de förra
 man sade att sådana vagnar gingo
 särskilt lätt. Som sagt på så fanns
 det ju de som saknade hjulring en runt
 "vagn" så kallades hjulet dessi var som
 skarna påtätta med ena ändan den andra i

marvat, sådana hjul hade man alltid
på vagnerna som man hade hem bäst på
just därför att dessa ej spunka med i
marsen i dyrdelen, på den tiden tog man
i säson, jag omnämnt vidt köpfärd i
oaktad jadt, de små jerdåker lapparna
finga ej ut nyttjas för märskad
Fjäderande ok vagnar, lika lust har
 varit i bruk här sedan 1880 talet under
tiden som dessa andrändts har stora
fjäderingar jabs, de så kallade pack-
vagnarna vara ju långa i källken med
märken lika höga hjul fram och bak
då då o mat Fjäder vagnarna & vara korta
mer kargika med ganska högre bak-
hjul än fram, källan med två hjul
mer den så kallade härtalören dyarag-
nen, som dags en en person ofta en en

kvinna eller sådana på dessa käras
 drag man in kött till en tussars plats
 för att locka, för den som hatt skruade draga
 se användes dessa kärar till mycket så
 fanns det enkliga dess kallades för vjulkar
 därför att de hade fännen av en bär men
 i enna ändan fanns ett hjul, dett var mas-
 ledels utan järning. Kälkar för sådana
 fanns köd för färrer, såret som gräns
 och det kallat sådana var ju köd
 fanns och bakkälke så fanns det "degen"
 detta var endast en släde som var en
 salnas läng, och i samma brodd som
 kälkarna dessa användes till att släpa
 ut virke ut skogarnas maras å berg-
 klinter, alla arbetskälkar användes mest
 för att vägra virket ut till städerna
 på den tiden fanns Gunnar Inge Bilar.

Vår lot så blev Hegeri på landsbygden
kärdes mjälken efter Hårbas på vintern
alltid med städer här i skogsbygden har
vi nästan alltid snö under den kalla tiden
då det på senare år 18 hundralet blev
allment med kälkar så var dessa skod-
da med jämn skenar lika breda som
kälkens medar, men på senare tid har
man kajat att påsätta släskenor
därför att dessa stunta fram betydligt
lättare. På de äldre släderna var det al-
tid en dast skaklas nu mera fins ju
svängel och draglinar, det är mycket bättre
för dragarna för om några skulle endast
åka så användes därför särskild häsk
"sadel" kallades denna för, därpå sättes
likom säte så kunde man ju vara
dyna att sitta på samt fall att skika

ner fatter och ben uti. Kvinnorna var
 förs just den ommärkte "Själven" men så
 utom rätton. På nallude klammars och kändes
 när det endast på fjädes vagnarna sådana
 fanns i första köjen ¹⁸⁶⁰ av vagnas med fjä-
 ring dessa fjädes användningar var gjorda
 av trä, endast gren som varit i käll
 var degligt, just därför att detta
 var så besvärligt att när som man
 köjde och spände detta så var det så
 att säga elastiskt att det ej bröts, man
 sade att det i det är lika användligt som
 att knäcka en granstam som skulle
 användas till fjädring. En sådan sta-
 ma var 3 tum bred och en halv tum
 tjock längden kunde variera efter
 var och ens tycke. Fjäderna vilade
 på vagnens axel någon som i färd

Hymnarna om två på bakkäran dit på fram-
 käran, (dessa med kaffjäsarna har min
 far berberat för oss barn, när som han
 läjde granslångor till band "gosa" kung
 laggt kaff. Därskakar lymmande en
 150 liter, dit de stora syltebaffarna
 vakti bandgummarna lade sina
 präs i dit rullsyttat när som julstak-
 ten var färdig.) Det var deras fysbok naka-
 ja här på aften var det slut med åkriga-
 rarna på 1930-40 talet då fanns ju bi-
 larna så inget äkte efter. Håret var-
 ken på beallag eller begärning och
 stadsrörelsen tid var då färdig.
 Viot fanns det en del på kallade Giggas
 "hoppkärran" men det var endast vän-
 demannan i Hårsads dommen. Kanke över
 Länsmannan då han äkte ut på mark-

nader, glände mest att omvända sig
att det var i bärgen av fjädermagn
nas nas tillkomme som detta var av
granstammar sedan var det ju ställt
Endast Prsten Theodor på Ulfvick
då han var fjäde söndag skulle
färdiga Gudstjänst i Heimbygd hade
landat att åka uti för övrigt. fanns
näst inga dyliga "agelar" Bönerna
kunde i allmänhet ej med vagarna
kei, men här i Heimbygd bodde
i byn Oshult en vagnmakare
hans namn var Jermundson mest
lagade och gjorde helt nya hjul, men
även helt nya vagnar, men endast
arbetsvagnar. färdigade han, men
på bärgen av 1910 så blev sjuk å dag
sedan har här ej varit någon vagn-

makare i Himmerby, så fanns det
Skillingaryds vagnar, dessa komna
i bruk 1920-talet när som det blev
lag på att "skenarna" hjulringar skul-
le vara minst 4 tum breda dessa
vagnar färdades på masknader
och genom återfärdare, dessa vagn-
ar var mycket dyra i förhållande
till dess kvalitet, men som sagt
det var blivt lag på att man
ej fick färdas med endast ett
kvalitet "måttat" utan alla mäs-
ke skapa sig en sådan vagn där
för var priset högt, och alla dessa
finga käpare, jag vill minnas att
priset var 100- till 150 kronor pr st.
många bonde svar på att det
var rena syndepengar.